

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék

Kőröshegyi Márk Csaba

**A vörös róka és az európai borz kotorékhely választása a
Dömsödi Vadásztársaság területén**

A vörös róka és az európai borz két országszerte előforduló, közepes testméretű, növekvő állományú és elterjedési területű, opportunista és generalista tulajdonsággal is rendelkező, emlős ragadozó. A hazai vadgazdálkodás és természetvédelem egyik legnagyobb jelentőséggel bíró fajairól beszélhetünk. A két faj gyérítését, - elsősorban az apróvadállomány megóvása érdekében - ökológiailag és ökonómiailag is megalapozott, tervszerű gazdálkodással tudjuk leghatékonyabban elvégezni. Ahhoz, hogy ezt a gyakorlatban kivitelezni tudjuk, ismernünk kell a két faj táplálkozási és élőhelyhasználati szokásait.

Mivel mind a két faj hazánk szinte egész területén előfordul, így a hasonló táplálkozási és élőhelyhasználati szokásaik vélhetően versengést idéznek elő közöttük. A korlátozott erőforrásoknak köszönhetően ez az együttélés csak akkor lehetséges, ha különböző ökológiai fülkéket (niche) használnak. Mindkét faj kitoréklakó, így ez a fajta niche-szegregáció feltételezhetően, elsősorban, a kölyöknevelés időszakában, a kitorékhely kiválasztásában mutatkozhat meg. Kutatómunkám fő hipotézise tehát, hogy a két faj közötti niche-szegregáció a kitoréklásra használt eltérő vegetáció szerkezetű élőhelyek esetében mutatkozik meg.

Vizsgálataimat a Dömsödi vadásztársság területén végeztem. Sávos mintavételezést alkalmazva térképeztem fel a kitorékokat. Mind a két fajnál kitoréksűrűséget számoltam 1000 hektárra vetítve, majd ezt az értékelést a két fő élőhelytípusra (erdő és nyílt terület) is külön-külön elvégeztem. Ezután a két faj válogatását vizsgáltam, a két fő vegetáció közötti kitorékhely választásban. Majd ezt követően az élőhely preferenciát vizsgáltam és számoltam ki, ugyan csak mind két faj vonatkoztatásában. Végezetül pedig, ezek alapján összehasonlítást végeztem.

Kimutathatóan a róka és a borz is válogat a fő élőhelykategóriák alapján kitorékhely választás szempontjából. A róka és a borz is preferálja az erdőterületet és elkerüli a nyílt élőhelyeket. A rókánál a fő élőhelytípusok esetében mutatott preferencia kevésbé mutat szélső értékeket, mint a borz esetében tapasztalt. Kotorékaik fő élőhelytípusonkénti eloszlását összevetve szignifikáns különbség nem mutatható ki. Ennek oka feltételezhetően a borzkotorékok esetében tapasztalható alacsony mintaszám. A rókakotorékok látszólag nagyobb arányban találhatók nyílt területen, mint a borzkotorékok, a borzkotorékok pedig magasabb arányban vannak jelen az erdőterületen.